

Ekestorp

En boplats från äldre järnålder
Söderåkra socken, Småland

Malin Gustafsson
Robin Olsson

Redaktionsgrupp:

Gert Magnusson

Malin Gustafsson

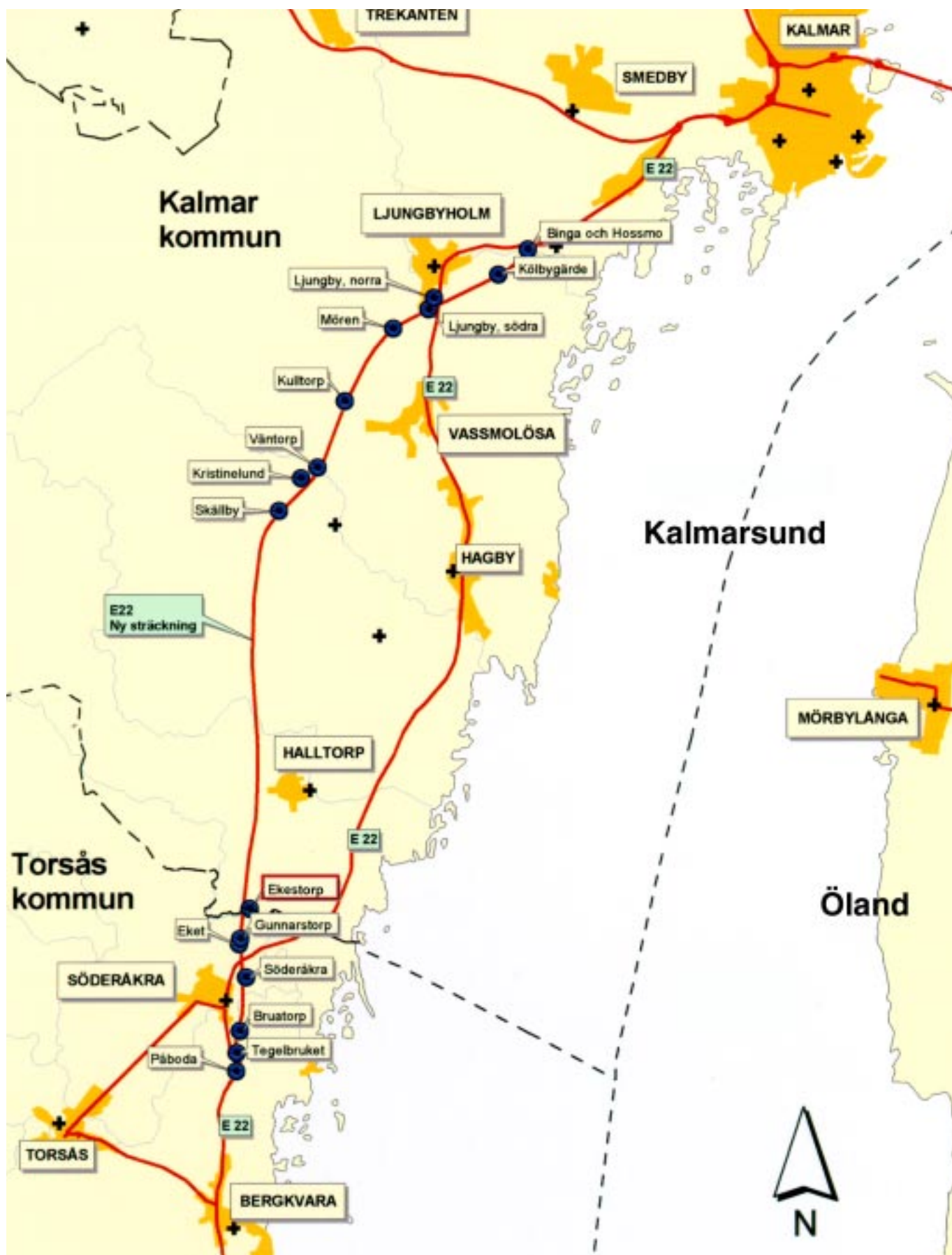
Kartor: Publicerade i enlighet med
tillstånd 507-98-2848 från Lantmäteriverket

Utgiven av Kalmar Läns museum

ISSN 1400-352X

INNEHÅLL

Förord	5
Sammanfattning	7
Undersökningens förutsättningar.....	8
Topografi	9
Fornlämningsmiljö	10
Målsättning	10
Undersökningens genomförande och resultat	11
Metod	11
Det arkeologiska källmaterialet	11
Anläggningar	11
Fynd	11
Miljöarkeologisk undersökning	13
Kulturhistorisk tolkning.....	15
Utvärdering.....	16
Summary	17
Referenser	18
Tekniska och administrativa uppgifter	19
Bilagor	
Anläggningar	21
Fynd	23

Figur 1. Översiktskarta med undersökningsområden samt nya vägsträckningen markerade. Skala 1:150 000.

FÖRORD

Sedan 1960-talet har betydelsen av en ny förbättrad dragning av väg E 22 söder om Kalmar – den tre mil långa sträckan mellan Hossmo och Söderåkra - varit aktuell. Att lösa frågan om sträckningen av den nya vägen har varit komplicerat. Här finns starka motstående intressen i form av höga natur- och kulturvärden och vattentäcksfrågor och tre alternativ har prövats. Slutlig ställning togs 1994 för att lägga vägen i ett västligt alternativ som innebär att man väjt undan för det synnerligen värdefulla kulturlandskap och fornlämningsmiljöer som ligger närmare kusten.

Kalmar läns museum har kontinuerligt deltagit med arkeologiska utredningar och arkeologiska förundersökningar som syftat till att identifiera vilka fornlämningar som finns och vilken karaktär de har. Den nya vägsträckningen går till stor del genom odlad åkermark, vilket innebär att fornlämningar som boplatser är svåra att upptäcka innan matjordsskiktet har schaktats bort.

Våren 1997 beviljades Vägverket medel för vägarbetena av regeringen med kort varsel och de arkeologiska slutundersökningarna fick sättas igång med stor hast. Fältarbetena utfördes därefter under tre år 1997-99. Projektet har sedan 1997 letts av docent Gert Magnusson och under tiden som det arkeologiska fältarbetet pågått har ett tjugotal arkeologer varit extra anställda per säsong.

Samtidigt som länsstyrelsen skulle ta beslut om de arkeologiska undersökningarna längs E 22 stod kulturminneslagen inför en ändring som ställer större krav på kostnadseffektivitet och vetenskaplighet än vad som tidigare varit fallet. För att möta dessa krav upprättades ett vetenskapligt program för projektet. Dessutom gjordes en specifik undersökningsplan för vart och ett av de 17 delområden som de arkeologiska undersökningarna delats upp på, där kunskapsläge och frågeställningar inför slutundersökningen preciserades, utifrån de tidigare gjorda förundersökningarna. Tidigare har bara ett fåtal arkeologiska undersökningar gjorts i området. I programmet och undersökningsplanerna har de viktigaste frågeställningarna för att öka kunskapen om Möres förhistoria försökts ringas in.

För att bli vetenskapligt hanterligt har projektet delats in i sju programområden enligt en kronologisk modell - mesolitikum, neolitikum, bronsålder, äldre järnålder, yngre järnålder och medeltid. Två programområden - bebyggelse och järnframställning – ligger tematiskt och följer utvecklingen över tiden. Dessutom finns tre naturvetenskapliga stödprogram - odlingslandskapet, strandförskjutningen och miljöarkeologi. Till vart och ett av programområdena finns en programansvarig. Arbetet har också följts av en extern referensgrupp som består av representanter från olika delar av det svenska arkeologiska forskarsamhället. Arbetet har också följts av länsstyrelsen som haft en liknade referensgrupp, där även en representant från Vägverket ingått.

I det vetenskapliga programmet är de viktigaste frågorna definierade som är avsedda att styra undersökningarnas övergripande inriktning, ex frågor om den äldsta bebyggelsestrukturen, fångstkulturens förändring och kontinuitet, frågan om en regional kronologi och varudistribution. Strandförskjutningsanalyser, som inte tidigare har gjorts i området, är viktiga för förståelsen av strandboplatsernas utveckling och hela kulturlandskapet längs kusten. Andra grundläggande frågor är bronsålderns rituella landskap, den äldre järnålderns bebyggelse och markanvändning runt Mören, liksom frågor om hur järnframställningen förändrades över tiden och om hur den framväxande centralmakten under övergången till medeltid speglas i området.

När nu fältundersökningarna är slutförda kan de viktigaste resultaten sammanfattas enligt följande:

1. Den äldsta bosättningen, där nya fynd har belyst livet hos de första möreborna (Söderåkra, Kölbygårde).
2. Jordbrukets introduktion och utveckling fram till den stora förändringen under mellersta bronsålder (Söderåkra, Mören).
3. Bronsålderns storskaliga bebyggelse och bebyggelsemiljö och influenser från skånskt/danskt område (Bruatorp).
4. Det äldre odlingslandskapet och dess utveckling (Kölbygårde, Väntorp, Mören, Kristinelund).

5. Den äldsta metallurgin, där brons mötte järn (reduktionsugnen vid Eket).
6. Järnålderns bebyggelse, gravar och familjestruktur (Skällby, Mören, Kulltorp, Kristinelund).
7. Europeiska influenser kring jordbruk, keramik och metallurgi (Gunnarstorp m fl.)
8. Ljungby- framväxten av en storgård med västeuropeiska influenser i Möre.
9. Hossmo – ett politiskt centrum i det forna smålandet Möre.
10. Barn- och skolverksamheten.

Avrapporteringen av undersökningarnas resultat sker i fyra steg;

Steg 1 utgörs av primärrapporter för de 17 delområdena var för sig, med presentation och sammanställning av grunddata från undersökningen, diskussion, tolkning och utvärdering av resultaten utifrån de undersökningsplaner som ställdes upp. Här finns också arkivförteckning. Dessa rapporter kan hämtas på läns museets hemsida www.kalmarlansmuseum.se och kan också beställas i papperskopia.

Steg 2 blir en samlad vetenskaplig monografi där resultat och problemställningar är insatta i ett större, mer övergripande perspektiv i enlighet med undersökningsprogrammet. Också vissa, specifika frågeställningar bearbetas och speglas tematiskt.

Steg 3 är en populärvetenskaplig bok om Möres förhistoria, När själarna räknar bilar, som samtidigt både är årsbok för läns museet år 2000 och katalog till den nya utställningen. Boken utgår från tolkningssavsnitten i primärrapporterna och försöker berätta om hur livet kunde ha gestaltat sig för människorna i Möre under förhistorisk tid.

Steg 4 är en permanent utställning på museet som öppnade i juni 2000.

Föreliggande rapport av Malin Gustafsson och Robin Olsson behandlar en extensivt använd boplatslämning från äldre järnålder vid Ekestorp i Söderåkra socken.

Jag vill rikta ett varmt tack till rapportförfattarna och alla andra som lagt ner arbete för att få fram resultatet.

Kalmar den 5 april 2001

Maria Malmlöf
Landsantikvarie/länsmuseichef

Sammanfattning

Med anledning av utbyggnaden av E 22 undersökte Kalmar läns museum under våren 1998 en boplatslämning från huvudsakligen äldre järnålder i Söderåkra socken.

Undersökningsområdet ligger i en del av socknen där det är ganska glest med fornlämningar. Det finns exempelvis inga gravar eller gravfält i närheten. Undersökningsområdet ligger i åkermark strax söder om Glasholmsån och den dominerande jordarten utgörs av morän.

Ett fåtal anläggningar påträffades vid undersökningen, huvudsakligen härdar och ett mindre kulturlager kunde också konstateras. Även fyndmaterialet var litet, det rörde sig mest om keramik men det fanns också enstaka bitar flinta, brända ben och bränd lera.

Dateringarna visade att platsen nyttjats vid upprepade tillfällen, till synes huvudsakligen under äldre järnålder.

Såväl arkeologiska data som den markkemiska analysen visade att området varit ganska extensivt utnyttjat. Det tycks också vara utkanten av boplat- sen som undersökts. Boplatens funktion har inte närmare kunnat fastställas, men det är rimligt att anta att den utnyttjats säsongvis. Det har alltså inte rört sig om någon regelrätt boplat.

Undersökningens förutsättningar

I mars 1999 utfördes en arkeologisk undersökning av en järnåldersboplats i en åker ungefär två kilometer norr om Söderåkra samhälle i Kalmar län. Undersökningen föranleddes av byggandet nya väg E 22, delen Påboda-Hossmo, och gjordes på uppdrag av Vägverket i enlighet med Länsstyrelsens i Kalmar län beslut 1998-05-13 om ingrepp i berörda fornlämningar.

Undersökningen har föregåtts av såväl utredning som förundersökning. Vid utredningsschaktningen påträffades ett mindre kulturlager (Gustafsson och

Källström 1996, s 40). Vid förundersökningen kunde kulturlagret inte återfinnas utan i stället framkom och undersöktes åtta anläggningar, huvudsakligen härdar. Fyndmaterialet utgjordes till största delen av keramik. Inga ¹⁴C-prover analyserades, men med ledning av keramiken var det möjligt att grovt datera boplatslämningen till järnålder (Gustafsson, Nilsson och Ring 1997, s 16-17).

Undersökningen genomfördes av Robin Olsson och Malin Gustafsson, vilka även skrivit rapporten.

Fig. 1. Utsnitt ur topografiska kartan med undersökningsområdet markerat. Skala 1:50 000.

Topografi

Boplatsen ligger i södra delen av "folklandet" Möre, ett namn som härstammar från de så kallade mörarna. Dessa våtmarksområden var innan 1800-talets utdikningar vanligt förekommande i landskapet. Mörarna bildades vid inlandsisens avsmältningsskede. Hela landskapet söder om Kalmar låg under vatten för ca 13 000 år sedan. Detta har gjort landskapet mjukt avrundat eller utjämnat på grund av svallning. Inom kustområdet finns inga sjöar. Sänkorna har i stället fyllts med morän och bildat grunda våtmarker som med tiden växt igen.

Topografiskt kan tre distinkta landskapstyper urskiljas i Möre. I öster finns den lågt liggande slättbygden längs östersjökusten, flack, bördig och i stor omfattning uppodlad. I väster vidtar skogsbygd med småskaligt jordbruk i ett landskap med sjöar, kärr

och myrmarker. Mellan slätt och skog ligger en övergångszon där båda landskapstyperna finns representerade. Det aktuella området ligger inom denna blandzon.

Det svagt kuperade slättbygdslandskap med flacka höjdstreckningar som utgör Söderåkra socken ligger i södra Möre, i jordbruksbygden mellan kusten och inlandet. Socknen omnämns första gången i de skriftliga källorna år 1508 (Svdheraker), men namnet kan ha sitt ursprung i förkristen tid (Engman 1998, s 6). Namnet betyder "åker i söder" och syftar på att platsen ligger söder om skogen som skiljer området från kustbygderna i norr.

Undersökningsområdet ligger i åkermark som slutar svagt ned mot Glasholmsån, vilken ligger strax norr om platsen. I söder ligger ett skogsparti och i öster begränsas undersökningsområdet av en stenmur. Höjden över havet är 10 till 16 m.

Fig. 2. Utdrag ur ekonomiska kartan med undersökningsområdet markerat och registrerade fornlämningar inprickade. Skala 1:10 000.

Fornlämningsmiljö

De flesta av Möres förhistoriska lämningar återfinns i den smala, flacka, starkt uppodlade kustremsan. Här har den förhistoriska bebyggelsen främst varit belägen i anslutning till de åar och åsar som genomkorsar landskapet. Dessa löper huvudsakligen i sydostlig-nordvästlig riktning

I Söderåkra socken är fornlämningsbilden rik och varierande. Den större delen av lämningarna har en dragning mot kusten. Boplatser från såväl sten-, brons-, och järnålder är belägna framförallt i åkermarken medan gravar och gravfält oftast återfinns på de impediment som finns kvar i det i övrigt starkt uppodlade landskapet. De gravtyper som är vanligast förekommande är runda stensättningar, rösen, resta stenar, domarringar och enstaka stensättningar.

Större delen av de gravar som finns i socknen härör från den äldre delen av järnåldern. Gravfältens spridning visar att bebyggelsen låg spridd i landskapet, antagligen har ensamgårdar dominerat. Under yngre järnålder har bebyggelsen omlokalisrats och koncentrerat till färre områden, sannolikt i byar.

I undersökningsområdets absoluta närhet är det, till skillnad från andra delar av socknen, ganska glest med fornlämningar. Närmaste gravfält, RAÄ 2, ligger ungefär en halv kilometer därifrån och består av fyra rösen och 13 runda stensättningar. I söder finns boplatsen på delområde 8, den ligger också ca 500 m ifrån det aktuella området.

Målsättning

Syftet med undersökningen var att närmare utröna boplatsens karaktär avseende kronologi, disposition och kontinuitet samt eventuellt byggnadsskick.

En målsättning var också att se hur boplatsen förhöll sig till den närliggande boplatsen på delområde 8. En viktig aspekt var att se om de varit samtida ensamgårdar eller om de kunde dateras till olika perioder.

Boplatsen kommer att behandlas i en analys av hur bebyggelsen flyttat under järnåldern i Möre.

Figur. Undersökningsområdet under avbaning. Foto: Robin Olsson

Undersökningens genomförande och resultat

Metod

Undersökningen inleddes med en markkemisk provtagning av undersökningsytan och angränsande ytor. Resultat av analysen redovisas nedan.

Innan schaktningen skedde också en metall-detektoravsökning för att se om det fanns några relevanta metallfynd i matjorden. Vid metall-detektorundersökningen framkom endast ett mycket begränsat, recent material, bland annat några mynt från 1700-talet.

Matjorden schaktades bort över hela undersökningsområdet. Efter att schaktningen slutförts karterades området med totalstation. Därefter grävdes och dokumenterades anläggningarna.

De undersöktes i allmänhet genom att halva anläggningen grävdes och profilen dokumenterades.

Det arkeologiska källmaterialet

Anläggningar

Sammanlagt påträffades 25 anläggningar. En av dessa kunde inte återfinnas vid inmätningen och undersöktes därför inte. Ytterligare en anläggning utgick då den endast utgjordes av en yttlig mörkfärgning och en av de framkomna anläggningarna hade redan undersökts vid förundersökningen.

Nedgrävning

En nedgrävning undersöktes. Den var 0,4 m stor i diameter och 0,3 m djup med fyllning av sotig sand med inslag av skörbränd sten. Anläggningens funktion har inte närmare kunnat bestämmas.

Stolphål

Tre stolphål samt ytterligare ett eventuellt stolphål påträffades. Två av stolphålen hade U-formad profil medan det tredje hade plan botten. De bildar inte någon struktur.

Härdar

Sammanlagt fanns 14 anläggningar inom undersökningsområdet. De varierade i storlek mellan 0,5 och ca 1,5 m i diameter. Fyllningen i dem var i stort sett likartad och bestod av sotig sand samt skörbränd sten.

Mörkfärgningar

Två anläggningar har registrerats som mörkfärgningar. Den ena kunde inte återfinnas och undersöktes inte. Den andra var utgjordes av en yttlig, 0,04 m djup anläggning med okänd funktion.

Fynd

Fyndmaterialet från området är litet och domineras av keramik från kulturlagret samt anläggningar som låg i kulturlagret.

Keramik

Sammanlagt tillvaratogs 365,7 g keramik fördelat på 114 skärvor och fragment. Keramiken härstammar från ett flertal olika kärl. Den har framför allt påträffats i kulturlagret, huvudsakligen i ruta 1 men också i A21, en härd som var anlagd på kulturlagret. Godset är ganska grovt och anonymt, enstaka mynningsbitar av ett något finare kärl finns också i materialet.

Brända ben

Endast 1,6 g brända ben påträffades. De fanns både i kulturlagret och i en anläggning. På grund av den ringa mängden har det inte ansetts meningsfullt att analysera dem.

Flinta

Ett avslag med retusch i sydsandinavisk flinta samt en övrigt slagen kristianstadsflinta med krusta påträffades i kulturlagret.

Bränd lera

En mindre mängd bränd lera, 9 g, påträffades i kulturlagret. Leran har inga avtryck och det är omöjligt att säga vad den har använts till.

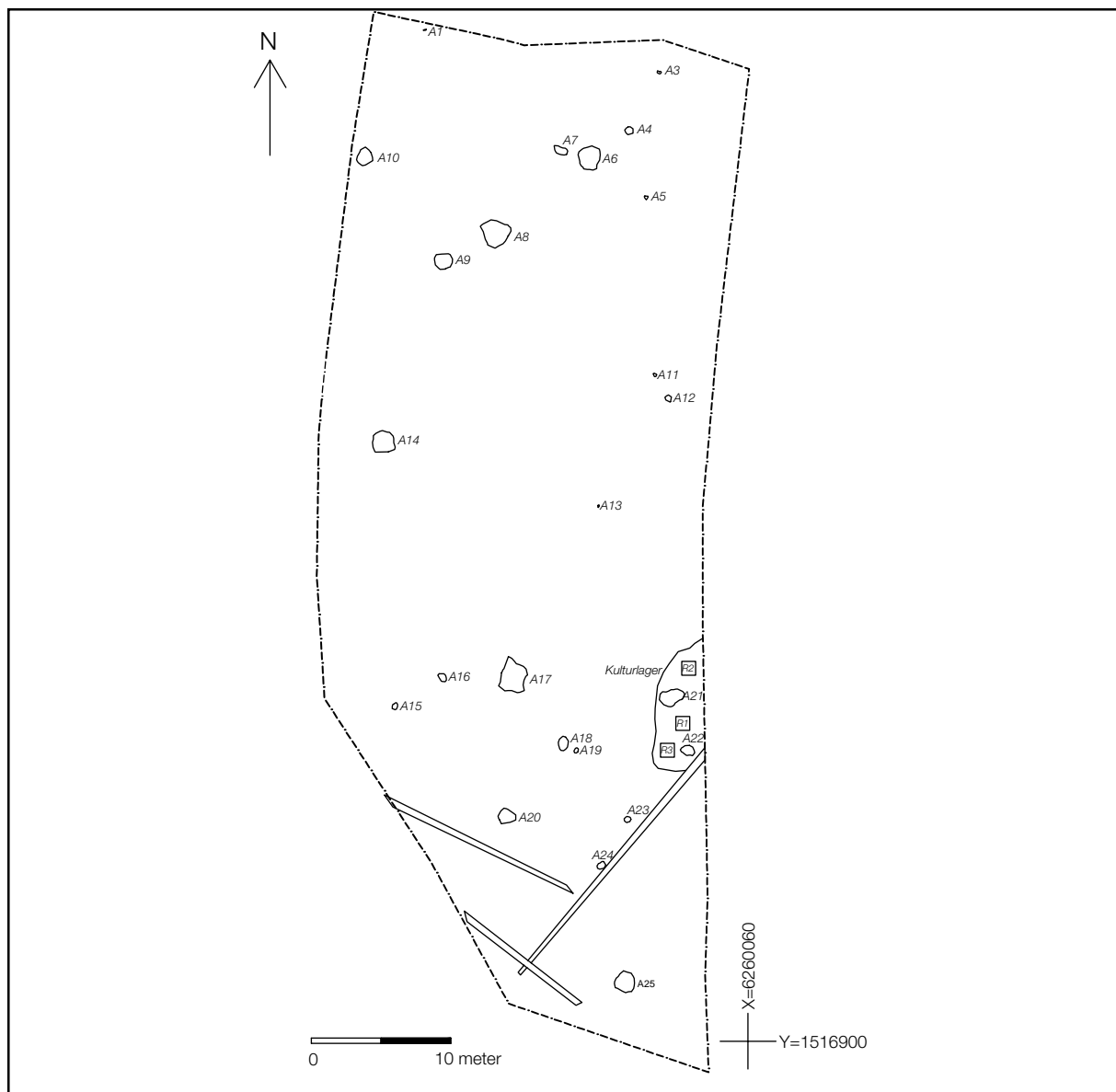
Datering

Kolproven ger ingen entydig bild av områdets utnyttjande men antyder återkommande aktiviteter under en ganska lång tidsperiod. Det finns en viss tendens

till att dessa aktiviteter varit intensivast under äldre järnålder, men mycket mer än så går inte att säga. Fyndmaterialet är inte heller av den arten att det går att säga mycket om dateringen. Keramiken kan allmänt dateras till äldre järnålder.

¹⁴C-DATERINGAR

Provnr	A nr	A typ	Vedart	Okal	Kal 1S	Kal 2S
Ua-14852	8	Härd	Ek	2370+/-75 BP	760-680 BC 540-360 BC	800-200 BC
Ua-14853	13	Stolphål	Ek	1655+/-70 BP	260-280 AD 330-540 AD	240-560 AD
Ua-14854	21	Härd	Hassel	2070+/-70 BP	170 BC-10 AD	360-290 BC BC-120 AD
Ua-14855	25	Härd	Hassel	2525+/-65 BP	800-750 BC 710-350 BC	810-410 BC

Figur 3. Schaktplan över Ekestorp. Skala 1:500

Miljöarkeologisk undersökning

av Roger Engelmark och Johan Olofsson

Inledning

En miljöarkeologisk undersökning utfördes inom projektet *En väg genom tid och rum* i syfte att belysa arkeologiska frågeställningar som rör boplatsers organisation och utbredning. Till hjälp har använts markanvändningsanalys.

Markanvändningsanalysen genomfördes i syfte att beskriva intensitet samt utbredning och organisation hos de lämningar man förväntade sig finna vid slutundersökningen. För beskrivning av denna analys samt markkemiska analysmetoder, källkritik och provtagningsstrategi, se Engelmark och Olofsson, 1999.

Resultat

Markanvändningsanalys

Till grund för markanvändningsanalysen används data från provmaterial taget från Ap horisonten.

Fosfathalten (P°) varierar mellan 3 och 94 fosfatgrader med ett medelvärde på 36 ± 22 . Fosfathalten efter oxidativ förbränning (P_{tot}) varierar mellan 8 och 211 med ett medelvärde på 115 ± 49 . Pkvoten varierar mellan 1,9 och 11,7 med ett medelvärde på $4,1 \pm 2,2$. Den magnetiska susceptibiliteten (MS) varierar mellan 3 och 77 med ett medelvärde på 19 ± 18 . Den magnetiska susceptibiliteten efter oxidativ förbränning (MS 550) varierar mellan 4 och 861 med ett medelvärde på 92 ± 149 .

Variationen i data avviker från en normalfördelning. Data antyder en inte alltför intensiv brukning av platsen.

Förhållandet mellan Pkvot och organiska halt (LOI) visar att det finns ett tydligt inslag av både boplatsaktiviteter och odlingsaktiviteter i materialet.

De högsta koncentrationerna hos fosfathalten (P°) finns på den höjd som är belägen sydöst om den avbanade ytan. Förhöjningar i magnetisk susceptibilitet (MS) sammanfaller i stort med förhöjningarna i fosfathalt.

Låg MS samt förhållandet mellan MS och MS550, en s.k. MSkvot ($MS_{kvot} = MS550/MS$) visar att de låglänta partierna norr om den avbanade ytan är starkt påverkade av vatten.

Fördelningen av de högsta Pkvoterna finns huvudsakligen nordöst om den avbanade ytan, i slänten norr om höjden.

Analyserat material från C horisonten tyder på att det förekommit viss markförflyttning från höjden och i riktning mot nordöst.

Sammanfattning

Sammantaget visar analysen att det förekommit boplatsaktiviteter med inte alltför hög intensitet (se fig 5). I anslutning till dessa boplatsaktiviteter finns områden med gödslad odlingsmark.

Lägre liggande delar av området är tidvis vattendränkta.

Litteratur

Engelmark, R; Olofsson, J. 1999. Miljöarkeologisk undersökning av delsträcka 1, delområde 9, Söderåkra sn, RAÄ X, Kalmar län. Umeå Universitet.

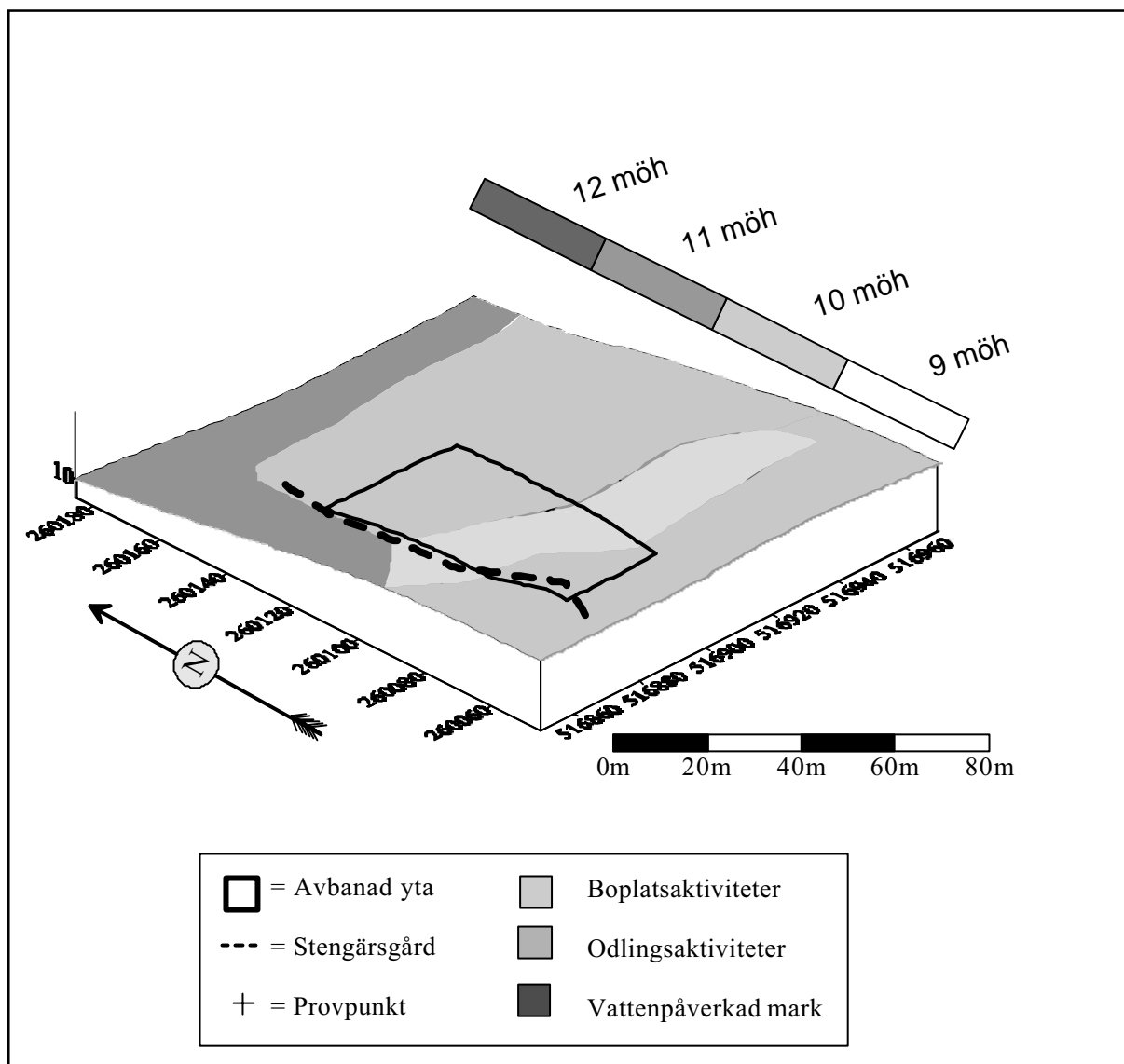

Fig 5. Figuren visar ett förslag till markanvändning inom delområde 9.

Kulturhistorisk tolkning

Den arkeologiska vittnesbörden och den markkemiska analysen visade att området nyttjats i ganska begränsad omfattning. Det område som undersöktes tycks ligga i utkanten av en boplats, där eventuella hus torde ha varit belägna längre åt öster.

Att det verkligen rört sig om en boplats och inte ett område för mer tillfälliga aktiviteter indikeras egentligen bara av förekomsten av ett kulturlager. Dateringarna kan möjligen antyda att det faktiskt snarare har varit fråga om tillfälliga och återkommande aktiviteter i någon form. Man kan exempelvis tänka sig säsongsvisa vistelser på platsen i olika syften.

Frånvaron av närliggande gravar eller gravfält förstärker antagandet att det inte rör sig om en fast bosättning. Det finns överhuvudtaget knappast några andra fornlämningar i området.

Den markkemiska analysen visade att marken norr och delvis väster om undersökningsområdet varit vattenpåverkad. Detta betyder antingen att Glasholmsån vid någon tidpunkt delvis haft ett annat lopp, men kanske mer sannolikt att ån säsongvis svämmat över sina bräddar och dränkt de lägst liggande partierna.

Eftersom endast en del av boplatsen undersöktes och det tydligen var utkanten av den, är analyspotentialen mycket begränsad. Inga byggnader påträffades, varför frågan om byggnadsskick inte kan besvaras.

Området har åtminstone delvis varit utnyttjat under samma tid som boplatsen på delområde 8, som ligger ungefär en halv kilometer söderut. Det är dock inte troligt att det rör sig om två ensamgårdar, åtminstone inte av samma dignitet. Man kan tänka sig att de hör ihop men det kan lika gärna vara en annan fast bosättning som använt området.

Vad för slags aktiviteter som försiggått på platsen har inte undersökningen kunnat svara på, man kan kanske tänka sig bete och att platsen fungerat på ett fåbodliknande sätt.

Utvärdering

Innan platsen undersöktes fördes diskussioner om värdet av att undersöka små och till synes obetydliga boplatzlämningar. Den aktuella fornlämningen visade vid utredning och förundersökning små förutsättningar att generera vare sig ett stort antal anläggningar eller någon större mängd fynd. Det ansågs likväl värdefullt att undersöka platsen som en representant för en mindre och kanske inte stadigvarande bosättning från järnåldern. En intressant aspekt med Ekestorpslokalen var frånvaron av gravar eller gravfält i närheten. Detta styrker tolkningen av platsen som en icke stadigvarande bosättning.

Det måste även under förhistorien ha förelegat ett behov av platser där man ägnat sig åt säsongsbetonade aktiviteter, precis som de funnits under såväl stenålder som under historisk tid. Troligen är Ekestorp en representant för denna typ av fornlämning och även om det i detta fall vare sig gått att klargöra funktion eller kronologi, får man inte glömma bort att även de små boplatzlämningarna är en viktig del av vår förståelse av järnålderns bebyggelse.

Summary

During the spring of 1998, archaeologists from the Museum of Kalmar County investigated a settlement site, dating primarily from early Iron Age, at Ekestorp in Söderåkra parish.

The investigated area was situated in an isolated part of the parish, with few ancient monuments; there are no graves or gravefields close to the site. The excavated area was situated on cultivated land and the dominating sub-soil was moraine.

A few features were excavated and these consisted mainly of hearths. A small area of buried soil was also found. The finds were also few, mainly pottery, although there were also a few finds of flint, burnt bones and burnt clay.

The radiocarbon dates indicated that the site had been used on several occasions, primarily during the early Iron Age. Archaeological data as well as the environmental analysis showed that the area was only extensively used. The investigated area is probably the outskirts of a settlement. The function of the settlement has not been established but a reasonable interpretation would be that it has been in use seasonally rather than being a sedentary settlement.

REFERENSER

Gustafsson, M. Och Källström, L. 1996. På väg genom Möres forntid. Arkeologisk utredning och förundersökning inför väg E 22, delen Påboda - Glasholm. *Kalmar läns museum rapport 1966:2*. Kalmar

Gustafsson, M., Nilsson, N. och Ring, C. 1996. På väg genom Möres forntid. Arkeologisk förundersökning inför väg E 22, Hossmo - Söderåkra, sträcka 1, 3, 5 och 6. Rapport Kalmar läns museum.

Engman, F. 1998. Kulturhistorisk analys av Mörenområdet samt område berört av nybyggnad av Europaväg 22. Rapport Kalmar läns museum.

TEKNISKA OCH ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Länsstyrelsens dnr: 220-1618-97

Kalmar läns museums dnr: 33-949-98

Uppdragsgivare: Vägverket/Region Sydöst,
Box 749, 391 27 Kalmar

Landskap: Småland

Kommun: Torsås

Socken: Söderåkra

Fastighet: Ekestorp 1:1

Ek. karta: Halltorp 4G 2d

X koordinat: 6260200

Y koordinat: 151700

M ö h: 10-12

Fältarbetstid: 12-26 mars1999

Antal arbetsdagar: 10

Maskintid: 16 tim

Personal: Mats Blohmé, Malin Gustafsson, Robin Olsson

Sv/vit neg. nr: E74058

Dia nr: Au100:1-20

Fynd nr: KLM 39241:1-30

Fynd:

Fynden förvaras, i väntan på fyndfördelning, i Kalmar läns museums magasin under sitt KLM-nummer. Fynden finns registrerade dels i databas och dels i manuellt lappkortsystem efter socken.

Prover:

¹⁴C-analyserna har utförts av Ångströmlaboratoriet i Uppsala. Vedartsanalysen har utförts av Erik Danielsson, Vedlab.

Ritningar:

Alla fältritningar förvaras på KLM. Ritningarna har digitaliserats i AutoCAD och finns i databas.

Inmätning:

Schakt, anläggningar, meterrutor, kulturlager, diken och andra störningar är inmätta med Geodimeter. Koordinater och höjdangivelser i rikets koordinat-system 2,5 gon V.

Fotomaterial

Diabilder och svart-vita negativ finns arkiverade på KLM under respektive nummer.

Bilagor

Anläggningar

A nr	Typ	L ngd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Beskrivning i plan	Profilform	Fyllning	Anm rkning
1	Nedgr vning	0,4	0,4	0,3	Rund	U-formad	Sotig sand. Insl av sk rvig sten	L g i schaktkant. Skadad vid schaktning
2	M rkf rgning							terfanns inte vid inm tning
3	Stolph l?	0,3	0,25	0,12	Oreg rund, sot i ytan	Sk lformad	Flammig sotig sand	
4	FU							Unders kt vid FU
5	Utg r							Ingen forts tning ned t
6	H rd	1,7	1,6	0,12	Sot och sk rvig sten	Lutande sidor, plan botten	Sotig silt m. sk rvig sten	N delen skadad. Trol gr vd vid FU
7	M rkf rgning	0,95	0,6	0,04	Oval	Flack	Gr silt	Ej ritad
8	H rd	1,8	1,7	0,11	Oregelbunden	Sk lformad	Sotig silt med kol och sk rvig sten	
9	H rd	1,15	1,1	0,19	Oreg. oval. Sot och enstaka sk rvsten i ytan.	Oregelbunden	Sotig silt med sk rvig sten	
10	H rd	1,2	1,2	0,11	Matjordsrester i toppen. Sot och sk rvig sten	Sk lformad	Sotig sand	
11	Stolph l	0,1	0,1	0,07	Rund	U-formad	M rkbrun sand m. sot	Endast botten av A. bevarad
12	H rd	0,5	0,5	0,05	Rund, M rkbrun sand m. inslag av sot. Sk rvig sten	Flack	Kraftigt sotig sand. Rikligt med sk rvig sten	Ej ritad
13	Stolph l	0,31	0,31	0,12	Rund	U-formad m halvt br tte	M rkt brungr sand. Sot/kolinslag. Stolpf rgning	
14	H rd	1,78	1,72	0,15	Oreg. rund. Rikligt m. sk rvig sten	Flack	M rkbrun sand m. kol/sotinslag. Sk rvig sten i botten.	Ej ritad
15	Utg r							Ingen forts tning ned t
16	H rd	0,9	0,5	0,22	Oval	Oregelbunden	Brun sand, kraftigt inslag kol/sot. Sk rvig sten.	
17	Utg r							Recent st rning
18	H rd	0,75	0,6	0,1	Oval	Oregelbunden	Sotig m rkbrun sand. Sk rvig sten	Ej ritad
19	H rd	0,35	0,35	0,05	Rund	Oregelbunden	Sotig sand. Enst. sk rvig sten	Ej ritad

Anläggningar forts.

A nr	Typ	L ngd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Beskrivning i plan	Profilform	Fyllning	Anmärkning
20	H rd	0,9	0,9	0,15	N rmost rund. Sk rvig sten i ytan.	Oregel- bunden	Sotig brungr sand	Ej ritad
21	H rd	1,5	1,4		Oregelbunden	Sk lformad	Sotig silt. Enst. sk rvig sten	
22	H rd	1,02	0,73	0,1	Oval, ngt sotig		Ca 0,03 m sotlins, d runder sotbl. gr silt	L g i fyndf rand gr tt kulturlager
23	Stolph l	0,68	0,68	0,16	Oreg. rund, sten i ytan.	Lutande sidor, plan botten	Sotig brun sand.	
24	H rd	0,5	0,5	0,18	Rund.	Sk lformad	Gr brun sand verst, d runder sot/kol. Sk rvig sten.	A. skadad i . av dike
25	H rd	1,53	1,23		Oval	Oregel- bunden	Gr brun sand, kol/sot, sk rvig sten	

Fynd

Fyndnr	Sakord	Material	Antal	Vikt (g)	A. nr	A. typ	Ruta
1	K rl	Keramik	3	29,8	22	H rd	
2	K rl	Keramik	2	11	22	H rd	
3	K rl	Keramik	3	8,1	22	H rd	
4	K rl	Keramik	1	2,7	22	H rd	
5	K rl	Keramik	1	1,4	22	H rd	
6	K rl	Keramik	1	4,2	22	H rd	
7	K rl	Keramik	13	25,5	22	H rd	
8	Djurben	Ben	4	1	22	H rd	
9	K rl	Keramik	6	3,2	7	M rkf rgning	
10	K rl	Keramik	1	74,1	21	H rd	
11	K rl	Keramik	2	37,4	21	H rd	
12	K rl	Keramik	1	2,9	21	H rd	
13	K rl	Keramik	1	3,1	21	H rd	
14	K rl	Keramik	5	0	21	H rd	
15	Br nd lera	Lera	3	9	23	Stolph I	
16	K rl	Keramik	4	6,4			3
17	Br nt ben	Ben	3	0,6			1
18	Avslag med retusch	Syds kand flinta	1	0,9			1
19	vrigt slagen	Kristian- stadsflinta	1	0,8			1
20		Keramik	1	9,5			1
21	K rl	Keramik	1	7,4			1
22	K rl	Keramik	3	21,6			1
23	K rl	Keramik	4	19,3			1
24	K rl	Keramik	1	3			1
25	K rl	Keramik	3	13,6			1
26	K rl	Keramik	5	9,6			1
27	K rl	Keramik	1	4,6			1
28	K rl	Keramik	1	1,7			1
29	K rl	Keramik	1	1,1			1
30	K rl	Keramik	48	60,7			1